

На першій сторінці
обкладинки –
пам'ятник
Магдебурзькому
праву в м. Києві

Інна Мороз	Участь патрульних поліції в огляді місця події.....	274
Сергій Павленко	Нормативно-правові засади протидії діяльності деструктивних релігійних організацій: вітчизняні реалії та зарубіжний досвід.....	278
Станіслав Перлін	Співвідношення судової експертизи та експертного дослідження в діяльності експертної служби Міністерства внутрішніх справ України...	283
Володимир Севрук	Протидія Національної поліції України злочинам, що вчиняються організованими групами та злочинними організаціями, які сформовані на етнічній основі.....	288
Ганна Степанова, Олег Степанов, Марина Кулик	Обшук особи за КПК України: проблемні питання та шляхи вдосконалення.....	294

КРИМІНАЛІСТИКА

Олександр Павлюк	Слідова картина та типова обстановка вбивств осіб похилого віку та одиноких осіб, пов'язаних із заволодінням їхнім майном.....	299
-------------------------	--	-----

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Альона Покачалова	Принцип найбільш тісного зв'язку у сфері регулювання забезпечення зобов'язань.....	304
Валентина Чуєнко	Історичні передумови виникнення та періодизація становлення правового статусу біженців у міжнародному праві.....	310

Співзасновники:

Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака
Національної академії правових наук України, ТОВ «Гарантія», Адвокатське об'єднання «Gestors»
Видавець: ТОВ «Гарантія»

ISSN 2307-8049

Журнал є фаховим виданням з юридичних наук
на підставі Наказу МОН України № 1328 від 21.12.2015 (додаток № 8).

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща)

Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 15779-4251ПР від 02.11.2009 р.

Журнал рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet вченою радою
Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України
(протокол № 2 від 22.02.2017 р.)
Офіційний сайт: pgp-journal.kiev.ua

Підписано до друку 24.02.2017. Формат 70х108 1/16. Папір офсетний.
Друк офсетний. Ум. друк. арк. 36,74. Обл.-вид. арк. 34,02
Тираж – 253. Замовлення № 10-189
Надруковано: Видавничий дім «Гельветика»,
73034, м. Херсон, вул. Паровозна, 46-а, офіс 105.

© Товариство з обмеженою відповідальністю «Гарантія», 2017.
Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 15779-4251ПР від 02.11.2009 р.
Поштова адреса редакції: 01032, м. Київ, вул. Назарівська, 7-Б, оф. 4.
Тел./факс (044) 513-33-16.

УДК 349.2

Тетяна Вахонєва,

канд. юрид. наук,
професор кафедри трудового права
Національного університету «Львівська політехніка»

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРО РОЗПОДІЛ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО МАЙНА

У статті розглянуто питання виконання зобов'язань за договорами, укладеними між сторонами, передбачено для цієї статті запропоновано вжити наступні ключові слова:

Ключові слова: зобов'язання, виконання, права.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження даного договору у сфері права інтелектуальної власності досягнення кінцевого результату відносинах між його сторонами. Виконання умов договору спрямований процес, який має на меті досягнення спільної мети та має реальний. Дослідження виконання, зазначимо, що виконання договору прав на результати інтелектуальної діяльності у чинному законодавстві передбачено, а тому, дослідження їх виконання. Виконання засадами, які виконанням України з урахуванням притаманних інтелектуальній діяльності.

Актуальність дослідження виконання прав на результати інтелектуальної діяльності (творчої) діяльності (творчої) діяльності під час укладення конкретних та притаманних його основних умов обумовлюються його виконанням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких предметом розгляду були питання виконання умов договору, в тому числі К. О. Афанасьєв, М. П. Гаврилова, Р. О. Д.

Варшава, 2017

УДК 347.9

Ганна Степанова,*канд. юрид. наук, доцент кафедри досудового розслідування
Навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ***Олег Степанов,***канд. юрид. наук, доцент, доцент кафедри кримінального процесу
Національної академії внутрішніх справ***Марина Кулик,***канд. юрид. наук, доцент кафедри досудового розслідування
Навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ*

ОБШУК ОСОБИ ЗА КПК УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Здійснено аналіз положень чинного кримінального процесуального законодавства України, що регламентують застосування примусу під час проведення обшуку особи. Запропоновано шляхи вдосконалення проблемних питань, пов'язаних з обшуком особи.

Ключові слова: затримання особи, обшук, обшук особи, особистий обшук, тимчасове вилучення майна.

Актуальність теми. Традиційно в теорії кримінального процесу до заходів кримінально-процесуального примусу відносять затримання, запобіжні заходи та інші заходи забезпечення кримінального провадження. Окрім цих заходів, кримінально-процесуальне законодавство передбачає й інші, примусовий характер яких спостерігається ніби «за кадром», безпосередньо діючи лише за певних умов. До них належать слідчі (розшукові) дії, для яких передбачено примусовий порядок їх проведення.

Слідчі дії розглядаються як передбачена кримінальним процесуальним законом і забезпечена державним примусом сукупність операцій і прийомів, що проводяться під час досудового розслідування кримінальних правопорушень для виявлення, фіксації та перевірки фактичних даних, що мають значення доказів у кримінальному провадженні.

Праву слідчого на проведення слідчих (розшукових) дій завжди кореспондують відповідні обов'язки, що підлягають виконанню незалежно від волі тих, на кого вони покладені. У разі, коли в примусовому порядку об'єктом дослідження виступає тіло людини, обмежується її фізична недоторканність. Психічна недоторканність обмежується тоді, коли особа, не бажаючи випробувати на

собі фізичний примус, змушена підкоритися та діяти всупереч своїм бажанням. У таких випадках, коли йдеться про честь і гідність особи, відбувається обмеження моральної недоторканності, а в разі загрози життю й здоров'ю страждає особиста безпека. Індивідуальна свобода за цих умов обмежується на час, протягом якого особа доставляється до місця проведення слідчої (розшукової) дії (якщо таке доставлення здійснюється примусово), утримується до початку проведення необхідних дій або під час безпосереднього проведення слідчої (розшукової) дії [6, с. 62].

Стан наукового дослідження. Незважаючи на досить широке дослідження питань проведення слідчих (розшукових) дій, хоча і відповідно до КПК України 1960 року, більшість із них не тільки не втратили своєї актуальності, а навпаки, набули у сучасних умовах якісно нового змісту, а тому вимагають свого вирішення. Не можна не відмітити той факт, що більшість монографічних, дисертаційних досліджень проблем проведення слідчих (розшукових) дій, у тому числі й обшуку, виконані на основі норм кримінально-процесуального законодавства, що на цей час втратило чинність. Свої роботи цим питанням у різні роки присвятили А. Я. Дубинський, В. І. Галаган, В. Я. Горбачевський.

Ю. М. Грошевий, А. В. Іщенко, В. С. Кузьмичов, О. П. Кучин, бойко, Є. Д. Лук'янчиков, М. В. Т. Маляренко, В. В. Назаркифорчук, В. Т. Нор, М. А. В. О. Попелюшко, Д. Б. Сергєко, В. М. Тертишник, С. С. Чернявський, Ю. В. Ю. Шепітько, М. Є. Шуми

Виклад основного матеріалу

увагу, на нашу думку, слід звернути на ведення обшуку особи (особи).

Одразу ж варто зазначити, що КПК України, на відміну від КПК 1960 року, не містить окремої глави, що регламентувала порядок проведення обшуку (обшуку особи). Замість цього в ньому встановлений вимог, який він у системному відношенні ст. 234, ні в інших статтях КПК.

Як вказує А. Барішніков, вказівка ліз норм КПК України, а саме ст. 208, ч. 7 ст. 223, ч. 5 ст. 236, ч. 4 ст. 237, зокрема, що за обсягами правового регулювання та способом викладення матеріалу в тексті закону порядок обшуку особи з виїмкою в непередбачених предметів, матеріалів та докорушення кримінальної справи відомостей про вчинений злочин, подальше їх використання в кримінальному процесі постає поза законом [1, с. 35].

Відповідно до ч. 3 ст. 208 КПК України під час затримання уповноваженою особою, слідчим, прокурором, підозрюваної у вчиненні злочину, проводиться її особистий обшук.

Загалом усі правила проведення особистого обшуку затриманої особи відповідно до КПК України можна розглядати таким чином: 1) суб'єктами проведення особистого обшуку є уповноважена особа, слідчий, прокурор (ч. 3 ст. 208 КПК України); 2) обшук особи повинен бути обов'язковою участю не менш як двох осіб незалежно від застосування примусу або фіксування (ч. 7 ст. 223 КПК України); обшук особи повинен бути виконаний в межах тієї ж статті (ч. 5 ст. 234 КПК України); 4) під час обшуку може бути вилучене майно затриманої особи (ч. 4 ст. 234 КПК України); 5) результати обшуку повинні зазначатися у протоколі затримання підозрюваної у вчиненні злочину (ч. 4 ст. 234 КПК України).

Однією із цілей затримання особи є викликана ситуативна потреба у виявленні та вилученні засобів і знарядь вчинення злочину, які зберегли на собі сліди злочину.

Ю. М. Грошевий, А. В. Іщенко, О. В. Капліна, В. С. Кузьмічов, О. П. Кучинська, Л. М. Лобойко, Є. Д. Лук'янчиков, М. М. Михеєнко, В. Т. Малайченко, В. В. Назаров, д. й. Никифорчук, В. Т. Нор, М. А. Погорельський, В. О. Попелюшко, Д. Б. Сергєєва, С. В. Слінько, В. М. Тертишник, Л. Д. Удалова, С. С. Чернявський, Ю. М. Черноус, В. Ю. Шепітько, М. Є. Шумило та ін.

Виклад основного матеріалу. Але окрему увагу, на нашу думку, слід звернути на проведення обшуку особи (особистого обшуку).

Одразу ж варто зазначити, що чинний КПК України, на відміну від КПК України 1960 року, не містить окремої норми, яка б регламентувала порядок проведення особистого обшуку (обшуку особи). Не сформульований він у системному виді ні у ст. 208, ні у ст. 234, ні в інших статтях КПК України.

Як вказує А. Баришніков, системний аналіз норм КПК України, а саме ч. 8 ст. 191, ст. 208, ч. 7 ст. 223, ч. 5 ст. 236, ч. 7 ст. 236, показує, що за обсягами правового регулювання та способом викладення нормативного матеріалу в тексті закону порядок проведення обшуку особи з виїмкою в неї під час обшуку предметів, матеріалів та документів до порушення кримінальної справи (внесення відомостей про вчинений злочин до ЄРДР), подальше їх використання як доказів у кримінальному процесі поставлені фактично поза законом [1, с. 35].

Відповідно до ч. 3 ст. 208 КПК України під час затримання уповноваженою службовою особою, слідчим, прокурором особи, підозрюваної у вчиненні злочину, може бути проведений її особистий обшук.

Загалом усі правила про проведення особистого обшуку затриманої особи відповідно до КПК України можна представити таким чином: 1) суб'єктами проведення особистого обшуку є уповноважена службова особа, слідчий, прокурор (ч. 3 ст. 208 КПК України); 2) обшук особи здійснюється з обов'язковою участю не менше двох понять незалежно від застосування технічних засобів фіксування (ч. 7 ст. 223 КПК України); 3) обшук особи повинен бути здійснений особами тієї ж статі (ч. 5 ст. 236 КПК України); 4) під час обшуку може бути тимчасово вилучене майно затриманої особи (ст. 168 КПК України); 5) результати особистого обшуку зазначаються у протоколі затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину (ч. 5 ст. 208 КПК України).

Однією із цілей затримання, що може бути викликана ситуативними обставинами, є виявлення та вилучення у затриманої особи засобів і знарядь вчинення злочину, об'єктів, які зберегли на собі сліди злочину, набуті в

результаті вчинення злочину, а також є предметом злочину, пов'язаного з їх незаконним обігом (ч. 2 ст. 167 КПК України).

Аналогічні цілі, як підстави застосування, сформульовані законодавцем для такого заходу забезпечення кримінального провадження, як тимчасове вилучення майна (глава 16 КПК України). Відповідно до ч. 1 ст. 168 КПК України тимчасово вилучити майно може кожен, хто законно затримав особу в порядку, передбаченому статтями 207, 208 КПК України. Кожна особа, яка здійснила законне затримання, зобов'язана одночасно із доставленням затриманої особи до слідчого, прокурора, іншої уповноваженої службової особи передати їй тимчасово вилучене майно. Факт передання тимчасово вилученого майна засвідчується протоколом [3, с. 335].

Ці законодавчі положення стали підставою для висновку про те, що особистий обшук або обшук особи спеціально не виділяється в законі і навіть не називається обшуком та не належить до слідчих (розшукових) дій, а іменується тимчасовим вилученням майна.

Погодитися з такими висновками не можна хоча б тому, що відповідно до ч. 2 ст. 168 КПК України тимчасове вилучення майна може здійснюватися під час обшуку, огляду. Таким чином, особистий обшук (обшук особи) слід розглядати як вид обшуку – слідчої (розшукової) дії, в межах якої і може здійснюватися тимчасове вилучення майна.

Отже, якщо у ст. 168 КПК України йдеться про право кожного, хто законно затримав особу, в порядку, передбаченому статтями 207, 208 КПК України, тимчасово вилучити майно, то, відповідно, у статтях 207, 208 КПК України має бути закріплено право відповідних осіб на здійснення тимчасового вилучення майна.

Здебільшого фізичний захват особи у передбачених законом випадках, як і її подальше доставлення до найближчого підрозділу органу досудового розслідування, здійснюється уповноваженими службовими особами тоді, коли відповідні відомості ще не внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань і, відповідно, досудове розслідування ще не розпочате.

Так само і необхідність вилучення знарядь злочину, інших предметів і документів нерідко виникає до оформлення протоколу затримання, одразу після фізичного захвату або доставлення особи до найближчого підрозділу органу досудового розслідування, коли досудове розслідування за цим фактом ще не розпочате. Тоді у разі, якщо відповідні дії здійснюються співробітниками наці-

ПРОБЛЕМНІ ВІСНОВКИ

давства України, що ре-
поновано шляхи вдоско-

ук, тимчасове вилучен-

змушена підкорити-
воїм бажанням. У тих
я про честь і гідність
обмеження моральної
разі загрози життю її
обиста безпека. Інди-
цих умов обмежується
о особа доставляється
слідчої (розшукової) дії
ня здійснюється при-
до початку проведення
ц час безпосереднього
зшукової) дії [6, с. 62].
слідження. Незважа-
е дослідження питань
розшукових) дій, хоча
України 1960 року,
ьки не втратили своєї
ки, набули у сучасних
змісту, а тому вимага-
Не можна не відмітити
ь монографічних, дис-
ь проблем проведення
дій, у тому числі й
снові норм криміналь-
кодавства, що на
ість. Свої роботи цим
присвятили А. Я. Ду-
и, В. Я. Горбачевський,

ональної поліції, вони проводяться в межах наданих їм повноважень. Так, ст. 37 Закону України «Про Національну поліцію» регламентує проведення поліцейськими такого превентивного поліцейського заходу, як обмеження пересування особи чи транспортного засобу або фактичного володіння річчю, ч. 4 якої надає поліцейському право тимчасово обмежити фактичне володіння річчю або пересування транспортного засобу для запобігання небезпеці, якщо є достатні підстави вважати, що річ або транспортний засіб можуть бути використані особою з метою посягання на своє життя і здоров'я, або на життя чи здоров'я іншої людини, або пошкодження чужої речі [5]. Обмеження фактичного володіння річчю здійснюється на підставах та в порядку, визначених Кримінальним процесуальним кодексом України та Кодексом України про адміністративні правопорушення. Очевидно, йдеться про тимчасове вилучення майна, яке відповідно до ч. 1, 2 ст. 168 КПК України може здійснюватися як під час затримання особи, так і під час огляду та обшуку. Водночас Закон України «Про Національну поліцію» не формулює право відповідних службових осіб на проведення обшуку затриманої ними особи (у цих законах йдеться про «поверхневу перевірку» (ст. 34 Закону України «Про Національну поліцію»). Разом із тим серед суб'єктів проведення обшуку затриманої особи у ч. 3 ст. 208 КПК України, наряду зі слідчим і прокурором, названі й інші уповноважені службові особи. Таким чином, виникає питання: чи може бути проведений особистий обшук затриманої особи до початку досудового розслідування тими уповноваженими службовими особами, які здійснюють фізичний захват і доставлення особи до органу досудового розслідування?

До того ж, відповідно до ч. 6 ст. 15 Закону України від 20.03.2003 «Про боротьбу з тероризмом», у районі проведення антитерористичної операції (АТО) посадовим особам, залученим до операції, надається право здійснювати в районі проведення АТО особистий догляд громадян, огляд речей, що при них знаходяться, транспортних засобів та речей, які ними перевозяться; затримувати і доставляти в органи внутрішніх справ осіб, які вчинили або вчиняють правопорушення; входити (проникати) в жилі та інші приміщення, на земельні ділянки, що належать громадянам, під час припинення терористичного акту та в процесі переслідування осіб, які підозрюються у вчиненні такого акту [4].

Зважаючи на те, що обшук особи, як вид обшуку – слідчої (розшукової) дії, може бути проведений лише в межах здійснення досудового розслідування, тобто після внесення

відповідних відомостей до ЄДРП. Згідно з ч. 1 ст. 20 Закону, що уповноважені службові особи, які виконують функції, передані до органу досудового розслідування внаслідок початку досудового розслідування, мають право здійснювати до своїх повноважень, наданих їм Законом, належати до вправі провести «огляд», «поверхневу перевірку», під час яких тимчасово затримувати особи. Що ж стосується обшуку затриманих осіб, то у разі необхідності (якщо є підстави вважати, що вони могли вчинити злочин), виникнути, зважаючи на результати проведення огляду чи поверхневої перевірки, до цієї особи слідчої (розшукової) дією вправлено слідчий, прокурор після початку досудового розслідування.

Виходячи з викладеного, з норми про проведення обшуку затриманої особи (ст. 208 КПК України) слова «уповноважена службова особа» слід виключити.

Крім того, слід вказати і на певну незрозумілість суміщення процесуального оформлення затримання та проведення особистого обшуку затриманої особи, передбаченого ч. 5 ст. 223 КПК України. Зокрема, певні труднощі із цим виникають у разі, коли стаття затриманої особи не збігається зі статтю особи, що затримується. Того ж, якщо сам акт затримання та складання протоколу про це не вимагає присутності понятих, то відповідно до ч. 3 ст. 208, ч. 3 ст. 223 КПК України обшук затриманої особи за загальним правилом, повинен проводитися у присутності не менше двох понятих, а згідно з вимогами ч. 5 ст. 236 КПК України ці поняті мають бути особами тієї ж статі.

Більше того, такі процесуальні акти. «затримання й особистий обшук, перебування», так би мовити, «у різних процесуальних площинах»: затримання – це один із заходів забезпечення кримінального провадження, обшук особи – різновид обшуку, однієї з слідчих (розшукових) дій. До того ж обшук під час затримання проводиться не завжди. у багатьох випадках у затриманого нічого не вилучається (в окремих випадках через те, що попередньо у нього було тимчасово вилучене майно в порядку ст. 168 КПК України).

Незрозумілості в питанні процесуальних умов оформлення результатів особистого обшуку додає і норма, закріплена у ч. 3 ст. 168 КПК України, відповідно до якої слідчий, прокурор, інша уповноважена службова особа під час затримання або обшуку і тимчасового вилучення майна або негайно після їх здійснення зобов'язана скласти відповідний протокол. Враховуючи, що ця норма розміщена у статті «Порядок тимчасового вилучення майна», вочевидь йдеться про протокол тимчасового вилучення майна [5, с. 182].

Виходячи з викладеного, вважаємо, що протоколи затримання мають зазначатись:

...ті щодо результатів т...
... майна у затриманій ос...
... неваженого службового о...
... що захвату та доставленн...
... досудового розслідува...
... прокурором після доставле...
... стану досудового розслід...
... іти підстави для прове...
... затриманої особи. Т...
... (розшукової) дії ма...
... прокурором в окреме...
... Відповідні зміни слід вне...
... вати протоколу затрим...
... ваної у вчиненні злочинн...
... (статті).

Крім того, вважаємо, що пов'язані з проведенням досліджень, тому числі затриманої особи, отриманих результатів, вимагають окремого викладення у нотатці про що вже зазначалось у літературі [7, с. 206].

Актуального, на нашу думку, є нормативного врегулювання проведення особистого обшуку у особи, яка перебуває у чинному закладі, є неповним і має несуттєві. Внаслідок цього зробити вимогу став і порядку проведення обшуку особи, якщо вона не затримана за КПК) або не перебуває у закладі. У разі проведення обшуку в особи (ст. 236 КПК), неможливо віднести її до відміну від інших видів обшуку. Специфіку підстав і порядку проведення обшуку необхідно закріпити в окремих нормативних актах.

Зважаючи на це, пропонуємо доповнити КПК України новою статтею «Стаття 236-1. Обшук

З метою вилучення пре-
які можуть мати доказове з-
дяться при певній особі. с.
інша уповноважена служб
вести обшук особи згідно з
баченими статтями 234, 235

Обшук особи проводить за загальних вимог до проведення (наступних) дій.

Обшук особи може бу
хвали слідчого судді в так

1) під час фізичного по-
повноваженими на те ст.
якщо є достатні підстави вва-
жає має при собі зброю, пред-
законом з обігу або інші пр-
лять загрозу для оточуюч-
звільнитися від речей, як-
ниших осіб у вчиненні кр-
порушення;

остей до ЄРДР, вважаємо, що службові особи, які здій-
снюють захват і доставлення особи
до розслідування до по-
розслідування, відповідно
єнь, наданих їм законом,
огляд», «поверхневу пе-
тих тимчасово вилучити
ється обшуку затриманої
обхідності (яка може і не
очи на результати попе-
и поверхневої перевірки).
ову) дію вправі провести
після початку досудового

кладеного, з норми про
у затриманої особи (ч. 3
ни) слова «уповноважена
ід виключити.

вказати і на певну незруч-
процесуального оформлення
ведення особистого обшуку
передбаченого ч. 5 ст. 208
ема, певні труднощі із цим
ли статті затриманої особи
ю особи, що затримує. До
т затримання та складан-
де не вимагає присутнос-
відно до ч. 3 ст. 208, ч. 7
і обшук затриманої особи.
ом, повинен проводитись
ше двох понять, а згідно
6 КПК України ці поняті
тієї ж статті.

кі процесуальні акти, як
истий обшук, перебува-
«у різних процесуальних
ння – це один із заходів
інального провадження.
новид обшуку, однієї з
х) дій. До того ж обшук
проводиться не завжди.
у затриманого нічого не
емих випадках через те.
ого було тимчасово вилу-
у ст. 168 КПК України).

питанні процесуального
ратів особистого обшуку
плена у ч. 3 ст. 168 КПК
до якої слідчий, проку-
жена службова особа під
обшуку і тимчасового
о негайно після їх здій-
класти відповідний про-
що ця норма розміщена
тимчасового вилучення
ється про протокол тим-
майна [5, с. 182].

аеного, вважаємо, що у
мають зазначатись ві-

домості щодо результатів тимчасового вилу-
чення майна у затриманої особи, здійсненого
уповноваженою службовою особою під час фі-
зичного захваті та доставлення затриманого до
органу досудового розслідування або слідчим
чи прокурором після доставлення затриманого
до органу досудового розслідування. Якщо ж
виникли підстави для проведення особистого
обшуку затриманої особи, то результати цієї
слідчої (розшукової) дії мають викладатись
слідчим, прокурором в окремому протоколі.

Відповідні зміни слід внести у норму про
реквізити протоколу затримання особи, під-
озрюваної у вчиненні злочину (ч. 5 ст. 208 КПК
України).

Крім того, вважаємо, що всі питання,
пов'язані з проведенням особистого обшуку у
тому числі затриманої особи та фіксуванням
його результатів, вимагають свого системного
окремого викладення у нормах КПК України,
про що вже зазначалось у процесуальній літе-
ратурі [7, с. 206].

Актуальною, на нашу думку, є необхідність
нормативного врегулювання підстав і порядку
проведення особистого обшуку. Одним із видів
обшуку є особистий обшук, нормативне врегу-
лювання якого у чинному КПК України, на
жаль, є неповним і має несистемний характер.
Внаслідок цього зробити висновки щодо під-
став і порядку проведення особистого обшуку
особи, якщо вона не затримувалась (ч. 3 ст. 208
КПК) або не перебуває у житлі або іншому во-
лодінні особи, у якій проводиться обшук (ч. 5
ст. 236 КПК), неможливо. Особистий обшук,
на відміну від інших видів обшуку, має власну
специфіку підстав і порядку проведення, що
потрібно закріпити в окремій статті КПК.

Зважаючи на це, пропонуємо доповнити
КПК України новою статтею такого змісту:

«Стаття 236–1. Обшук особи.

З метою вилучення предметів і документів,
які можуть мати доказове значення і які знахо-
дяться при певній особі, слідчий, прокурор чи
інша уповноважена службова особа може про-
вести обшук особи згідно з правилами, перед-
баченими статтями 234, 235 цього Кодексу.

Обшук особи проводиться з дотриманням
загальних вимог до проведення слідчих (роз-
шукових) дій.

Обшук особи може бути проведений без
ухвали слідчого судді в таких випадках:

1) під час фізичного захоплення особи
уповноваженими на те службовими особами,
якщо є достатні підстави вважати, що така осо-
ба має при собі зброю, предмети, які вилученні
законом з обігу або інші предмети, які станов-
лять загрозу для оточуючих, чи намагається
звільнитися від речей, які викривають її чи
інших осіб у вчиненні кримінального право-
порушення;

2) під час затримання особи з метою при-
воду на підставі ухвали слідчого судді або
суду;

3) під час затримання особи уповноваже-
ною службовою особою без ухвали слідчого
судді або суду;

4) під час виконання ухвали слідчого суд-
ді або суду про здійснення приводу;

5) під час виконання ухвали слідчого суд-
ді або суду про застосування щодо підозрю-
ваного (обвинуваченого) запобіжного заходу
у вигляді тримання під вартою;

6) під час виконання ухвали слідчого
судді про застосування тимчасового або ек-
страдиційного арешту;

7) за наявності достатніх підстав уважа-
ти, що особа, яка перебуває в приміщенні, де
проводиться обшук, приховує при собі пред-
мети або документи, які мають значення для
кримінального провадження.

Особі, які беруть участь у проведенні об-
шуку особи, повинні бути однієї статті з осо-
бою, яку обшуковують.

« Обшук співробітника кадрового складу
розвідувального органу України під час ви-
конання ним службових обов'язків здійсню-
ється тільки в присутності офіційних пред-
ставників цього органу».

Список використаних джерел:

1. Барішніков А. Обшук особи за новим
КПК України: теоретичні та практичні проблеми /
А. Барішніков // Вісник НААУ. – 2015. – № 7–8. –
С. 35–43.
2. Карпушин С. Ю. Проведення слідчих (роз-
шукових) дій у невідкладних випадках / С. Ю. Кар-
пушин // Законодавство України: історія розвитку,
соціальна обумовленість, якість, застосування та
вдосконалення : матеріали міжн. наук.-практ. конф.
(м. Запоріжжя, 4–5 грудня 2015 р.). – Запоріжжя: За-
порізь. нац. ун-т, 2015. – С. 205–207.
3. Кримінальний процес : підручник / за заг. ред.
В. В. Коваленка, Л. Д. Удалової, Д. П. Письменного. –
К. : ЦУЛ, 2013. – 544 с.
4. Про боротьбу з тероризмом : Закон України від
20 березня 2013 року // Верховна Рада України : офі-
ційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим до-
ступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/638-15>.
5. Про Національну поліцію : Закон України від
2 липня 2015 року // Офіційний вісник України. –
2015. – № 63. – Ст. 2075.
6. Савицький Д. О. Застосування примусу під час
проведення обшуку // Проблемні питання застосу-
вання КПК України в сучасних умовах : матеріали
круглого столу (м. Київ, 4 квітня 2014 р.). – К. : ФОРУМ
Ліпкал.О.С., 2014. – С. 62–65.
7. Шульга О. В. Особистий обшук затриманої
О. В. Шульга // Актуальні проблеми кримінального
права та процесу : матеріали Всеукраїнської наукової
практичної конференції (м. Кіровоград, 12–13 грудня
2015 року). – К. : «Дакор», 2015. – С. 178–182.

Осуществлен анализ положений действующего уголовного процессуального законодательства Украины, которые регламентируют применение принуждения во время проведения обыска. Предложены пути усовершенствования проблемных вопросов, связанных с обыском лица.

Ключевые слова: задержание лица, обыск, обыск лица, личный обыск, временное изъятие имущества.

The analysis of the provisions of the existing criminal procedural legislation of Ukraine, which regulate the use of coercion during the search party. The ways of improvement of problematic issues connected with the search party.

Key words: detention of a person, search of his person, personal search, temporary seizure of property.

YJK 343.98

Олександр Павлюк

Добувач
 кафедри криміналістики та кримінального
 Національної академії адвокатури

СЛІДОВА КАРТА ОБСТАНОВКА ТА ОДИНОКІ ІЗ ЗАВОЛОДІН

У статті надано характеристику жертв цього віку та одиноких осіб. Розглянуто типи правопорушень, а також вказуються сліди вбивств.

Ключові слова: слідова
налістична характеристика.

Постановка пробле
вбивств осіб похилого віку
пов'язаних із заволодіння
вчинення та приховання
рення різноманітних мат
в криміналістиці називає
чину. Такі сліди є резуль
минулого, поданого в св
мацією для пізнання по
злочину являють собою
навколишньому середов
пов'язані з подією злочин
являють собою сліди пам
увними образами [1, с.
ди злочину реально відо
вчинення злочину та його
роль у розслідуванні надз

Слідова картина вби-
структурним елементом
характеристики, яка м
про обстановку, спосіб і
ня злочину, а також ос
У зв'язку із цим дослідж
сприятиме формуванню
лістичної характеристики
хилого віку та самотності
заволодінням їхнім майн

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у дослідження питань, пов'язаних із картинами та обставинами злочинів зробили такі відомі вітчизненні криміналісти, як І. М. Ленчук, В. К. Весельський